

Onderzoek naar hersenen in 22q11DS

Iris Selten
Onderzoeker in Opleiding
UU/WKZ

Hersenonderzoek

Waarom en hoe?

ENIGMA Project

Internationaal onderzoek naar
hersenen bij 22q11DS

EPISODE Project

Onderzoek naar taal in de
hersenen bij 22q11DS

Waarom hersenen onderzoeken?

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Waarom hersenen onderzoeken?

Mensen beter te begrijpen

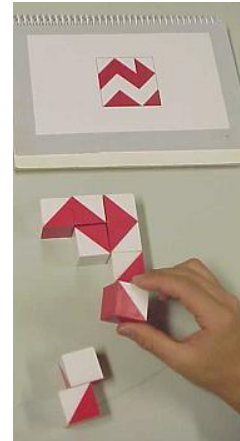

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

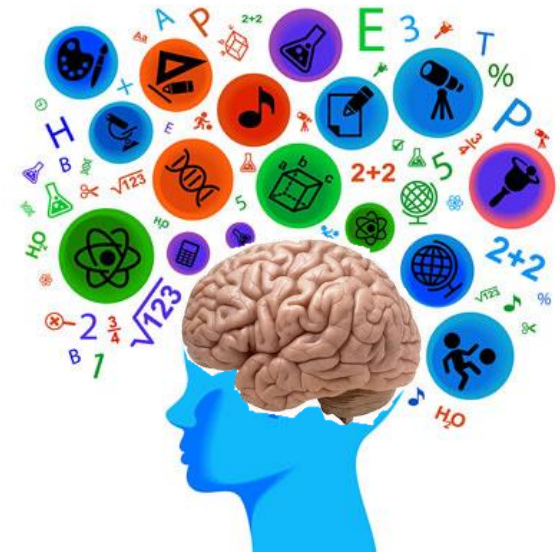

Hoe doen we hersenonderzoek (1) met testjes en vragen

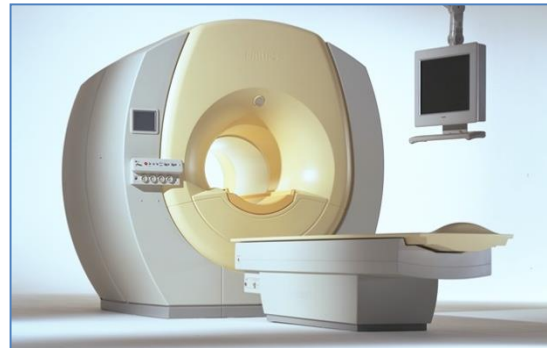

Hoe doen we hersenonderzoek

(2) hersenen bekijken

Hoe doen we hersenonderzoek (3) met MRI scans

Met een MRI scanner
maken onderzoekers
foto's van de hersenen

Wat zie je op een MRI scan?

Hoe hersenen eruit zien

Filmpje structurele MRI scan

<https://www.youtube.com/watch?v=IIX78qGYeAo>

Let op: in wetenschappelijk onderzoek

groepen mensen vergelijken

iets zeggen over één persoon

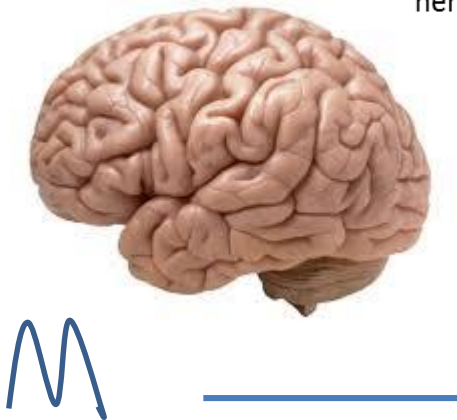

Wat zie je op een MRI scan?

Hoe hersenen eruit zien

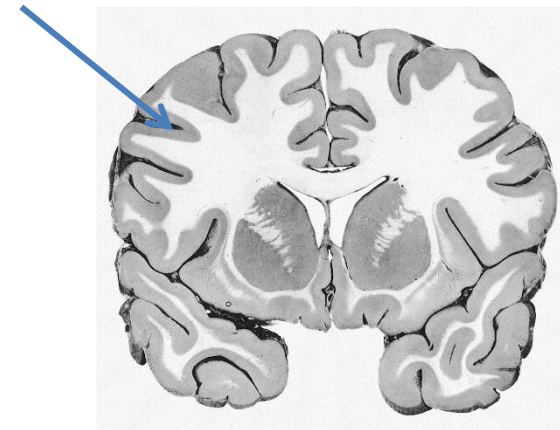
1. oppervlakte

Hersenschors
Buitenste laag van de hersenen

2. Dikte

Grijze stof
Zenuwstelen en steuncellen
Denken/bewegen/voelen

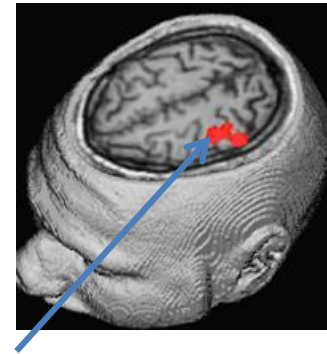

Wat zie je op een MRI scan?

Hoe hersenen werken

Filmpje functionele MRI scan

<https://www.youtube.com/watch?v=9IK2eDh3cVs>

Actief = meer bloed/zuurstof

Hersen onderzoek

- **Waarom**

Mensen beter begrijpen

- **Hoe**

(1) Hoe hersenen eruit zien

(2) Hoe hersenen werken

Hoe zien hersenen eruit?

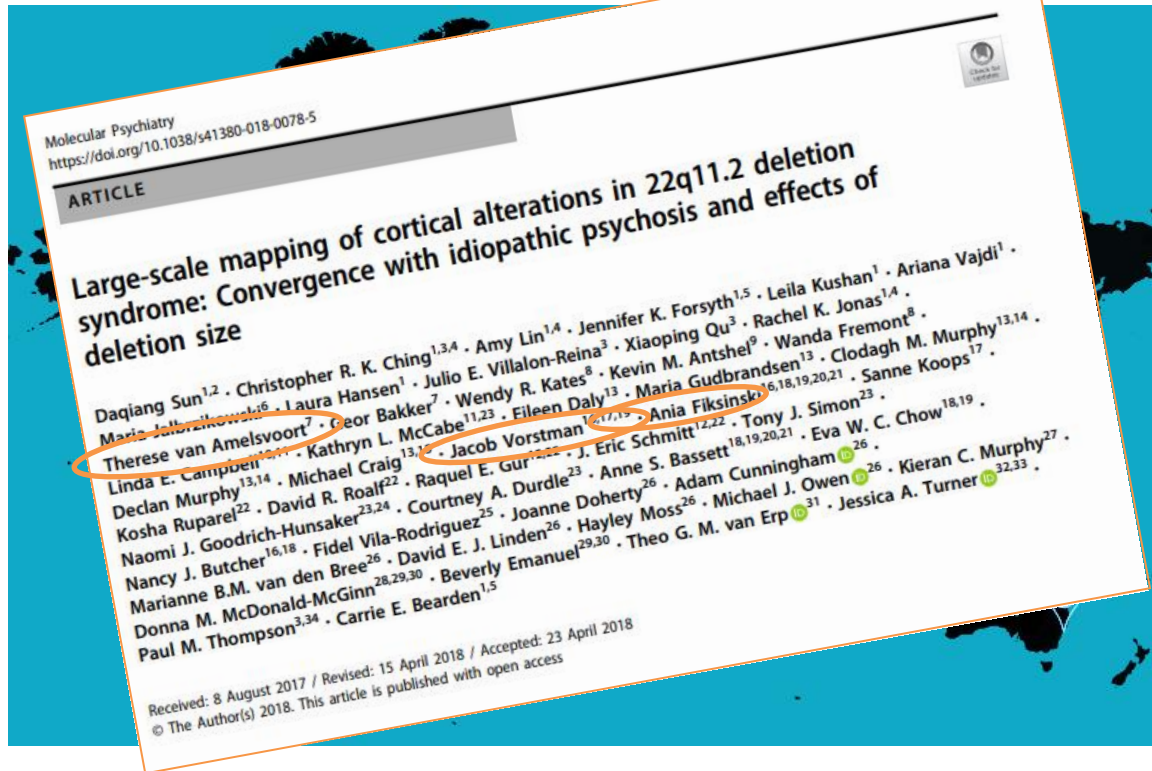
- **ENIGMA Project.** Internationaal onderzoek naar verschillen tussen mensen met en zonder 22q11DS

Hoe werken de hersenen?

- **EPISODE Project.** Onderzoek uit Utrecht naar hoe kinderen met en zonder 22q11DS taal verwerken in de hersenen

ENIGMA project

Internationale samenwerking om de invloed van genen op hersenen te bepalen

474 mensen
met 22q11DS

315 mensen
zonder 22q11DS

Verschillen mensen met en zonder 22q11DS

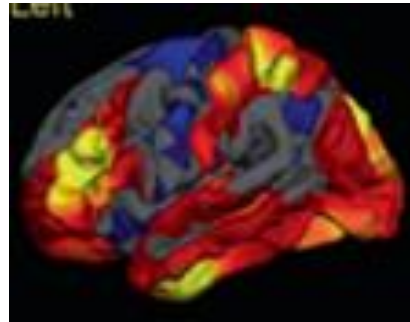
in hoe hun hersenen eruit zien?

1

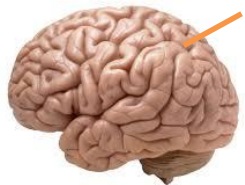
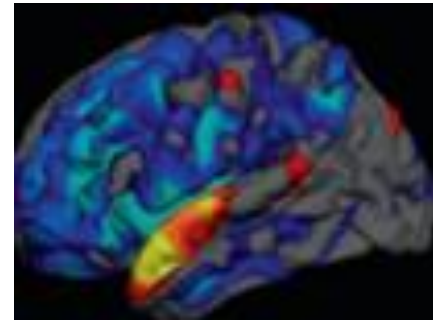

Ja, we kunnen mensen met 22q11DS onderscheiden op basis van twee specifieke kenmerken

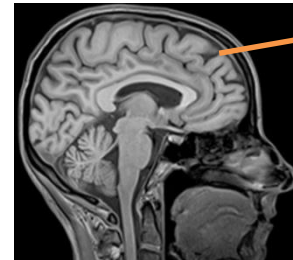
1. Oppervlakte hersenschors

2. Dikte grijze stof

Kleinere oppervlakte

- Verdikking grijze stof

Mensen met 22q11DS verschillen van mensen zonder 22q11DS

1. Kleinere oppervlakte van de hersenschors
2. Verdikking van grijze stof

Wat betekent dat?

groepen mensen vergelijken

iets zeggen over één persoon

Hersen onderzoek

- Begrijpen van verschillend gedrag
  - MRI scans
- (1)Hoe hersenen eruit zien
(2)Hoe hersenen werken

Hoe zien hersenen eruit

Mensen met 22q11DS verschillen van mensen zonder 22q11DS

- Kleinere omtrek van de hersenschors
- Verdikking van grijze stof

Hoe werken hersenen

Verschillen kinderen met en zonder 22q11DS in hoe hun hersenen taal verwerken?

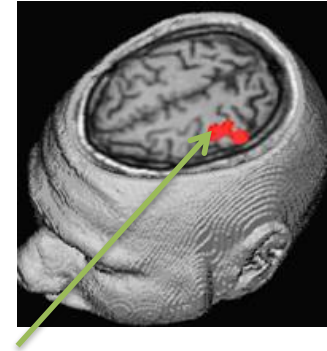
EPISODE project

Verschillen kinderen met en zonder 22q11DS in hoe hun hersenen taal verwerken?

14 kinderen 6-11 jaar met 22q11DS

20 kinderen 6-11 jaar zonder 22q11DS

Actief = meer bloed/zuurstof

Hersen onderzoek

- Begrijpen van verschillend gedrag
  - MRI scans
- (1)Hoe hersenen eruit zien
(2)Hoe hersenen werken

Hoe zien hersenen eruit

Verschillen tussen mensen met en zonder 22q11DS

- (1)Kleinere oppervlakte van de hersenschors
(2)Verdikking van grijze stof

Hoe werken hersenen

Verschillen kinderen met en zonder 22q11DS in hoe hun hersenen taal verwerken?

BEDANKT!

Deelnemers

Ouders

Kinderen

Universiteit Utrecht
In samenwerking met **UMC Utrecht**

3T onderzoek
Onderzoek naar taalontwikkeling

Informatiefolder voor ouders van kinderen tussen de 2 en 6 jaar

3T ONDERZOEK
TAAL | 22Q11 | TOS